

V L A A M S   P A R L E M E N T



Zitting 1997-1998

1 april 1998

**VOORSTEL VAN DECREET**

**– van de heren Johan Sauwens, Paul Van Grembergen en Etienne Van Vaerenbergh –**

**houdende de oprichting van het Vlaams Comité van Toezicht**

## TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

**1. Algemene toelichting**

Dit voorstel beoogt de oprichting van het Vlaams Comité van Toezicht (hierna genoemd : het Comité) in de schoot van het Vlaams Parlement. Basisdoelstelling van het Comité is de controle van de wettigheid en regelmatigheid van de werking van alle besturen en openbare diensten die actief zijn in het Vlaamse Gewest en/of voor de Vlaamse Gemeenschap en/of voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Onlangs besliste de federale regering het bestaande Hoog Comité van Toezicht (hierna genoemd : het HCT) te ontbinden en de personeelsleden met de bevoegdheid van officier van gerechtelijke politie over te hevelen naar het ministerie van Justitie. Meteen kwam ook een einde aan de enige gespecialiseerde instelling met zowel administratieve als gerechtelijke bevoegdheden om de wettigheid en regelmatigheid te controleren van de werking van de openbare diensten.

Het (federaal) Comité was opgericht bij koninklijk besluit van 30 oktober 1910 (*Belgisch Staatsblad* van 5 november 1910) naar aanleiding van onregelmatigheden bij de spoorwegen. Al snel werd de opsporings- en onderzoeksbevoegdheid van het Comité uitgebreid tot alle ministeriële departementen en tot de door de staat gesubsidieerde of beheerde instellingen (koninklijk besluit van 28 december 1921 tot herziening van het koninklijk besluit betreffende de organisatie van het Hoog Comité Toezicht, *Belgisch Staatsblad* van 5 november 1910).

Bij koninklijk besluit van 29 juli 1970 werd een nieuw “organiek reglement” voor het Hoog Comité van Toezicht ingesteld, dat alle eerdere bepalingen coördineert en nader omschrijft. Het koninklijk besluit breidde de bevoegdheden van het tweeledige Comité (het College en het Bestuur) nogmaals uit (het Comité werd ook bevoegd voor de publiekrechtelijke rechtspersonen) en bepaalde dat het zijn taken uitvoert onder het gezag van zijn voorzitter. Er moet ook aan herinnerd worden dat bij wet van 26 april 1962, aangevuld door de wet van 8 juli 1969, bevoegdheden van gerechtelijke politie werden verleend aan bepaalde personeelsleden van het Hoog Comité van Toezicht.

Uit het voorgaande blijkt dat de groep speurders van het Hoog Comité van Toezicht was uitgegroeid tot een klein gespecialiseerd administratief korps met politionele bevoegdheid voor de opsporing van misdrijven die eigen zijn aan de werking van de openbare diensten : corruptie, afpersing, ontduiking, schriftvervalsing en gebruik van valse stukken, enzovoort. De beslissing van de federale regering om het Hoog Comité van Toezicht te ontbinden en de personeelsleden gedeeltelijk over te hevelen naar het ministerie van Justitie ging voorbij aan de efficiëntie en de slagkracht van deze instelling door de koppeling van administratieve en gerechtelijke onderzoeksbevoegdheden. Beide bevoegdheden zijn immers één en ondeelbaar voor een instelling die preventief en - in afgeleide orde - ook repressief wil optreden om systematische en occasionele misbruiken in de administratie weg te werken.

De oprichting van een regionaal Comité van Toezicht voor de openbare diensten in Vlaanderen is dan ook meer dan aangewezen. Administratieve onderzoeken van het voormalige Hoog Comité van Toezicht hadden steeds een belangrijk preventief effect. Men wist dat men op de vingers werd gekeken en gesanctioneerd kon worden. Deze functie mag niet onderschat worden. In de loop van zijn bestaan heeft het HCT bijgedragen tot een bijsturing van het systeem door onderzoek te verrichten naar bij de overheid gesignaleerde misbruiken (onder meer leerlingenvervoer, onderwijssubsidies, openbare werken). De bevoegde minister kon daarvoor trouwens steeds een beroep doen op het HCT. Door de ontkoppeling van administratieve en gerechtelijke bevoegdheden (zie hierboven) kwam er dus een leemte in de strijd tegen corruptie in en rond overheidsinstellingen. Het preventieve karakter van het voormalige Hoog Comité van Toezicht als klein gespecialiseerd administratief korps met politionele bevoegdheid is immers weggevallen.

Met het voorliggende voorstel van decreet wordt resoluut gekozen voor een Vlaams Comité van Toezicht onder het voorzitterschap van een commissaris-generaal en bestaande uit een Dienst Onderzoek en een Dienst Administratie. Een decreet biedt ons inziens de beste waarborg voor zo’n onafhankelijk werkend Comité. Bij de oprichting van een Vlaams Comité van Toezicht (VCT) dient wel verholpen aan enkele disfuncties van het “oude” HCT. Zo moet het hoofd van het VCT de bevoegdheid hebben van officier van gerechtelijke politie. Het College moet vervangen worden door slechts één leidinggevende persoon : de commissaris-generaal. Om te vermijden dat dit leidt tot machtsconcentratie moet een democratische con-

trole worden ingebouwd (rapportering aan en controle door het Vlaams Parlement).

Ingevolge artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 beschikken de Gemeenschappen en de Gewesten over strafrechtelijke bevoegdheid. Bijgevolg kunnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap deze bevoegdheid aanwenden om de werking van een regionaal Vlaams Comité van Toezicht mogelijk te maken. Artikel 13, § 4, van de bijzondere wet sluit evenmin de oprichting van een regionaal Comité uit. Er wordt enkel gesteld dat “de bepalingen betreffende het Hoog Comité van Toezicht van overeenkomstige toepassing zijn op de Gemeenschap en het Gewest”.

Het eerste hoofdstuk van het voorstel van decreet bevat een reeks algemene bepalingen over het Vlaams Comité van Toezicht. Het Comité ressorteert onder het Vlaams Parlement en krijgt zowel administratieve als gerechtelijke controlebevoegdheden. De bevoegdheden *ratione personae* van het Vlaams Comité van Toezicht strekken zich uit over het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (met inbegrip van de diensten van het Vlaams Parlement), de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de vijf Vlaamse provincies, de 308 Vlaamse gemeenten, de 308 Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn, de intercommunale verenigingen, de instellingen die zijn opgericht krachtens artikel 165 van de federale Grondwet (met het oog op rechtstreeks verkozen districtsraden), de Vlaamse Openbare Instellingen (Aquafin, VRT, GIMV, enzovoort), de publiekrechtelijke verenigingen, de polders en de wateringen, de instellingen al dan niet met rechtspersoonlijkheid, ongeacht hun rechtsvorm, waarvan één of meer van de hiervoor genoemde overheden administratieve of toezichthoudende leden benoemt en voor benoeming voordraagt en de instellingen al dan niet met rechtspersoonlijkheid, ongeacht hun rechtsvorm, waarvan één van de hiervoor genoemde overheden rechtstreeks of onrechtstreeks bijdraagt tot hun gehele of gedeeltelijke financiering.

Het actieterrein moet ruim worden omschreven zodat het Comité overal een onderzoek kan voeren waar overheidsgeld wordt besteed of de overheid bestuurt (artikel 3). De opvolging van de wet op de overheidsopdrachten is in dit kader ongetwijfeld een prioritaire opdracht. Het Comité moet erover waken dat de aanbesteding en uitvoering van overheidscontracten correct gebeurt, en dit in de meest ruime zin van het woord. Enkel op die manier kan preventief opgetreden worden tegen fraude en corruptie in de openbare diensten en bij diegenen die betrokken zijn bij de werking van deze diensten.

De administratieve controle van de wettelijkheid primeert dus op de gerechtelijke vervolging. De grote troef van het voormalige HCT was juist dat een administratief onderzoek een gerechtelijk onderzoek kon voorafgaan. De gerechtelijke bevoegdheid van het Vlaams Comité van Toezicht is de spreekwoordelijke stok achter de deur. Indien misdrijven worden vastgesteld, moet het Comité een proces-verbaal opmaken en overmaken aan de procureur des Konings met het oog op strafrechtelijke vervolging. Het Vlaams Comité van Toezicht, als gespecialiseerd administratief korps met politionele bevoegdheid, doet evenwel geen afbreuk aan de opsporingsbevoegdheid van andere diensten en de gewone juridische afhandeling van laatstgenoemde onderzoeken.

De organisatie en werking van het Comité worden eveneens geregeld door voorliggend voorstel van decreet. De commissaris-generaal is bevoegd voor het uitstippelen van het onderzoeksbeleid en wordt benoemd door het Vlaams Parlement. Hij of zij moet minstens vijfendertig jaar oud zijn en ten minste tien jaar het ambt van magistraat in de hoven en rechtbanken of in de Raad van State hebben bekleed. De ambtenaren met de bevoegdheid van agent of officier van gerechtelijke politie staan onder de leiding van de commissaris-generaal en zijn verantwoordelijk voor de onderzoeksdaaden. De commissaris-generaal beslist wanneer en in welk geval een onderzoek gewettigd is. De ambtenaren met de bevoegdheid van agent of officier van gerechtelijke politie verrichten het administratief en/of strafrechtelijk onderzoek op het terrein.

Hoofdstuk IV bevat een reeks bepalingen met betrekking tot het verplichte jaarverslag van de werkzaamheden, het budget en het huishoudelijk reglement. Voor de werking van het Comité moeten immers de nodige middelen worden vrijgemaakt.

## 2. Artikelsgewijze toelichting

### HOOFDSTUK I

#### Algemene bepalingen

#### Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

## Artikel 2

Met dit artikel wordt het Vlaams Comité van Toezicht opgericht.

## Artikel 3

Dit artikel omschrijft de opdracht en de bevoegdheden van het Vlaams Comité van Toezicht. De administratieve en strafrechtelijke bevoegdheid van het Comité is onbeperkt wat de wettigheid en regelmatigheid betreft van de werking van alle overheden en openbare diensten die actief zijn in het Vlaamse Gewest en/of voor de Vlaamse Gemeenschap en/of voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Het Comité is in beginsel niet bevoegd voor andere overheden en openbare diensten dan diegenen die actief zijn in het Vlaamse Gewest en/of voor de Vlaamse Gemeenschap en/of voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie, behalve in zoverre zij taken uitvoeren die hen door de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest en/of de Vlaamse Gemeenschapscommissie zijn opgedragen en waarvoor deze laatsten verantwoordelijk zijn. Dat is in het bijzonder het geval voor taken die door de gemeentelijke en provinciale instellingen worden uitgevoerd in het kader van het zogenaamde medebewind en die hen door of krachtens Vlaamse decreten, Belgische wetten of Europese richtlijnen en verordeningen zijn opgedragen.

## Artikel 4

Voor de uitoefening van zijn opdrachten kan het Comité gebruik maken van alle wettelijk toegestane dwangmiddelen.

## HOOFDSTUK II

## Organisatie

## AFDELING 1

## Commissaris-generaal

## Artikel 5

Het Comité wordt geleid door een commissaris-generaal die de dienst vertegenwoordigt voor het Vlaams Parlement en de buitenwereld. Dit artikel

legt eveneens de tweeledigheid vast van het Comité.

## Artikel 6

Dit artikel regelt de benoeming van de commissaris-generaal en bepaalt de duur van het mandaat. De commissaris-generaal ressorteert onder het Vlaams Parlement, dat hem ook benoemt.

## AFDELING 2

## Dienst Onderzoek en Dienst Administratie

## Artikel 7

De onderzoeken op het terrein worden verricht door leden van de Dienst Onderzoek. Om hun onafhankelijkheid te waarborgen, mogen zij geen politiek mandaat hebben. Zodra zij een politiek mandaat opnemen, voldoen zij niet meer aan de voorwaarde van onafhankelijkheid en worden ze ontslagen. Er moet een strikt onderscheid bestaan tussen de positie van onderzoeker en onderzochte in hoofde van de leden van de Dienst Onderzoek. De Dienst Onderzoek van het Comité wordt geleid door een door het Vlaams Parlement benoemde hoofdcommissaris.

## Artikel 8

Naar analogie met andere instellingen moet het Vlaams Comité van Toezicht een beroep kunnen doen op administratieve ondersteuning en omkadering. Hiervoor zorgt de Dienst Administratie van het Comité onder leiding van een griffier. Laatstgenoemde mag geen politiek mandaat uitoefenen. Aanvaardt hij of zij toch een politiek mandaat, dan wordt hij of zij ontslagen.

## HOOFDSTUK III

## Bevoegdheden

## AFDELING 1

## Commissaris-generaal

## Artikel 9

In dit artikel worden de drie kerntaken van het Comité omschreven. Het Vlaams Comité van Toezicht mag niet overvraagd worden door de toekenning van gerechtelijke opdrachten van beperkt belang. De gerechtelijke opdrachten moeten betrekking hebben op belangrijke en gespecialiseerde dossiers, eigen aan de specifieke werking van het Comité. Bij niet-uitvoering van een vordering dient wel een gemotiveerde verantwoording te worden opgenomen in het jaarverslag.

## AFDELING 2

## Dienst Onderzoek

## Artikel 10

Deze bevoegdheidsomschrijving op administratief vlak is ontleend aan artikel 35 van het organiek besluit van 29 juli 1970 met betrekking tot het federaal Hoog Comité van Toezicht. Hierbij komen de preventieve en controleopdrachten van het Vlaams Comité van Toezicht duidelijk tot uiting.

## Artikel 11

Dit artikel behoeft geen commentaar.

## Artikel 12

Dit is een logisch uitvloeisel van artikel 279 en volgende van het Wetboek van Strafvordering.

## AFDELING 3

## De administratieve onderzoeksbevoegdheden

## Artikel 13

Elke burger en elke overheid heeft het recht het Vlaams Comité van Toezicht te vragen een administratief onderzoek in te stellen naar onregelmatigheden begaan naar aanleiding van de werking van de in artikel 3 vermelde instellingen. Deze bepaling

is belangrijk, gezien het preventieve karakter in de strijd tegen fraude en corruptie.

## Artikel 14

Het is vanzelfsprekend dat de ambtenaren van het Vlaams Comité van Toezicht een proces-verbaal opstellen en de commissaris-generaal op de hoogte brengen van onregelmatigheden waarop zij stuiten naar aanleiding van de werking van de in artikel 3 van dit decreet vermelde instellingen.

## Artikel 15

Dit artikel bevestigt de belangrijkheid van het Vlaams Comité van Toezicht als administratief korps met politionele bevoegdheid dat snel en accuraat moet reageren op onregelmatigheden naar aanleiding van de werking van de in artikel 3 van dit decreet vermelde instellingen.

## Artikel 16

Dit artikel is gebaseerd op het artikel 36 van het organiek besluit van 29 juli 1970 met betrekking tot het federaal Hoog Comité van Toezicht. De commissaris-generaal neemt na advies van de hoofdcommissaris van de Dienst Onderzoek de beslissing over het al dan niet uitvoeren van een administratief onderzoek door de Dienst Onderzoek en geeft in die zin opdracht aan de hoofdcommissaris.

## Artikel 17

Indien de verzoeker misdrijven aanklaagt die niet vallen onder de administratieve maar onder de gerechtelijke controlebevoegdheid van het Comité, dan wordt gehandeld zoals bepaald in artikel 28 van dit decreet.

## Artikel 18

Uiteindelijk zijn het de ambtenaren van de Dienst Onderzoek van het Comité die, op vraag van de hoofdcommissaris, het administratief onderzoek moeten uitvoeren op het terrein. Het door de com-

missaris-generaal gegeven bevel tot uitvoering van een administratief onderzoek geldt als bewijs van de regelmatigheid van hun opdracht.

#### Artikel 19

Om hun opdrachten naar behoren te kunnen uitvoeren beschikken de ambtenaren van de Dienst Onderzoek over de ruimst mogelijke onderzoeksbevoegdheden. Hieruit volgt ook het administratief visitatierecht. Desnoods kan de commissaris-generaal een beroep doen op externe deskundigen. De uitwerking van de modaliteiten voor de raadpleging van externe deskundigen wordt overgedragen aan de Vlaamse regering.

#### Artikel 20

Dit artikel behoeft geen commentaar.

#### Artikel 21

Dit artikel is gebaseerd op artikel 42 van het organiek besluit van 29 juli 1970 op het federaal Hoog Comité van Toezicht.

#### Artikel 22

Dit artikel is gebaseerd op artikel 43 van het organiek besluit van 29 juli 1970 op het federaal Hoog Comité van Toezicht.

#### Artikel 23

Dit artikel is gebaseerd op artikel 38 van het organiek besluit van 29 juli 1970 op het federaal Hoog Comité van Toezicht.

#### Artikel 24

De bevoegde overheid moet binnen een redelijke termijn meedelen welk gevolg werd gegeven aan het verslag van het Comité. Deze plicht valt onder de noemer van een “deugdelijk bestuur”.

#### Artikel 25

In het oorspronkelijk organiek besluit van 29 juli 1970 werd enkel de minister op de hoogte gebracht van het verslag. Dit artikel breidt de kennisgeving voor het Vlaams Comité van Toezicht uit tot de betrokkene(n) van het onderzoek.

#### Artikel 26

Vanuit democratisch oogpunt en met het oog op het beginsel van “deugdelijk bestuur” lijkt het aangewezen dat de commissaris-generaal het verslag zoals bedoeld in artikel 23 overmaakt aan de voorzitters van de assemblees die betrokken zijn bij de instellingen, verenigingen of instanties waarop het onderzoek betrekking had.

#### Artikel 27

Dit artikel regelt de overgang van de administratieve naar de gerechtelijke toezichtsbevoegdheid.

### AFDELING 4

#### De gerechtelijke onderzoeksbevoegdheden

#### Artikel 28

Dit artikel werkt de verplichtingen uit voor het Vlaams Comité van Toezicht die zijn vervat in de artikelen 11 en 29 van het Wetboek van Strafvordering.

#### Artikel 29

Ingevolge artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 beschikken de Gemeenschappen en de Gewesten over strafrechtelijke bevoegdheid. Zij kunnen de ambtenaren van de Dienst Onderzoek van het Comité dus de bevoegdheid toekennen van officier van gerechtelijke politie voor de uitoefening van hun opdrachten van gerechtelijke politie. De omschrijving van de opdrachten van gerechtelijke politie zijn gebaseerd op de wet op het politieambt van 5 augustus 1992.

## Artikel 30

In het kader van een onderzoek kan het aangewezen zijn dat de bevoegde overheid onmiddellijk wordt ingelicht om haar in de mogelijkheid te stellen maatregelen te treffen teneinde haar belangen of die van derden te vrijwaren.

## Artikel 31

Dit artikel expliciteert een gangbare praktijk.

## HOOFDSTUK IV

## Diverse bepalingen

## Artikel 32

Het Vlaams Comité van Toezicht wordt verplicht een jaarverslag voor te leggen aan het Vlaams Parlement met betrekking tot de verrichte activiteiten, in voorkomend geval met aanbevelingen betreffende de werking van de openbare diensten die voorwerp hebben uitgemaakt van enig onderzoek.

## Artikel 33

Alle personeelsleden van het Vlaams Comité van Toezicht zijn gebonden door het beroepsgeheim en mogen derhalve geen ruchtbaarheid geven aan feiten waarvan zij kennis hebben gekregen in de uitoefening van hun ambt.

## Artikel 34

Teneinde de normale, onpartijdige en onafhankelijke werking van het Comité mogelijk te maken, moet het Vlaams Parlement hiervoor jaarlijks voldoende kredieten inschrijven op zijn begroting.

## Artikel 35

Een huishoudelijk reglement moet de dagelijkse werking van de diensten van het Vlaams Comité van Toezicht in goede banen leiden. Dat reglement wordt goedgekeurd door het Vlaams Parlement en bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Johan SAUWENS

Paul VAN GREMBERGEN

Etienne VAN VAERENBERGH

---

## VOORSTEL VAN DECREET

## HOOFDSTUK 1

## Algemene bepalingen

## Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

## Artikel 2

Er wordt een Vlaams Comité van Toezicht opgericht, hierna het Comité te noemen, dat ressorteert onder het Vlaams Parlement.

## Artikel 3

Het Comité onderzoekt de wettigheid en regelmatigheid van de werking van de openbare diensten. Daartoe beschikt het Comité over administratieve en strafrechtelijke bevoegdheden voor alle besturen, openbare diensten en semi-openbare diensten die actief zijn in het Vlaamse Gewest en/of voor de Vlaamse Gemeenschap en/of voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

## Artikel 4

Het Comité gebruikt voor de uitvoering van de in artikel 3 vermelde opdrachten uitsluitend wettelijk toegestane dwangmiddelen.

## HOOFDSTUK II

## Organisatie

## AFDELING 1

## Commissaris-generaal

## Artikel 5

Het Comité wordt geleid door de commissaris-generaal en bestaat uit een Dienst Onderzoek en een Dienst Administratie.

## Artikel 6

De commissaris-generaal wordt na een openbare oproep tot kandidaatstelling benoemd door het Vlaams Parlement voor een periode van zes jaar.

Om tot commissaris-generaal te worden benoemd moet men minstens vijfendertig jaar en ten hoogste zestig jaar oud zijn en minstens tien jaar het ambt van magistraat in de hoven en rechtbanken of in de Raad van State hebben bekleed. Het mandaat kan éénmaal voor eenzelfde periode verlengd worden. De commissaris-generaal legt de eed af in handen van de voorzitter van het Vlaams Parlement.

## AFDELING 2

## Dienst Onderzoek en Dienst Administratie

## Artikel 7

De Dienst Onderzoek bestaat uit een door het Vlaams Parlement benoemd ambtenarenkorps. Dit ambtenarenkorps stelt de eigenlijke onderzoeksdaaden van het Comité. Het Vlaams Parlement stelt de personeelsformatie op van de Dienst Onderzoek. De ambtenaren van de Dienst Onderzoek mogen geen politiek mandaat uitoefenen. Aanvaarden zij toch een dergelijk mandaat, dan worden ze ambts-halve en zonder vergoeding ontslagen.

De Dienst Onderzoek wordt geleid door een hoofdcommissaris. De hoofdcommissaris wordt benoemd door het Vlaams Parlement. Het Vlaams Parlement stelt de benoemingsprocedure vast.

De hoofdcommissaris en de personeelsleden van de Dienst Onderzoek leggen de eed af in handen van de voorzitter van het Vlaams Parlement.

## Artikel 8

De Dienst Administratie omvat het administratief en logistiek personeel ten dienste van de Dienst Onderzoek. De administratieve dienst wordt geleid door de griffier. Hij leidt de administratieve dienst in overleg met de hoofdcommissaris, wiens advies hij inwint voor alles wat een weerslag heeft op de werking van de Dienst Onderzoek. Het Vlaams Parlement stelt de personeelsformatie vast van de Dienst Administratie. De griffier mag geen politiek mandaat uitoefenen. Aanvaardt hij toch een derge-



lijk mandaat, dan wordt hij ambtshalve en zonder vergoeding ontslagen.

## HOOFDSTUK III

### Bevoegdheden

#### AFDELING 1

##### Commissaris-generaal

#### Artikel 9

De commissaris-generaal heeft tot taak :

- 1° onderzoeken op te starten in uitvoering van artikel 3 van dit decreet ;
- 2° advies uit te brengen over elke vraag die door de bevoegde overheid zou worden voorgelegd met betrekking tot de activiteit en de bevoegdheden van het Comité ;
- 3° een jaarverslag op te stellen bestemd voor het Vlaams Parlement, met betrekking tot de activiteiten van het Comité, in voorkomend geval met aanbevelingen aangaande de werking van de openbare diensten.

De commissaris-generaal bepaalt het onderzoeksbeleid. Indien het onmogelijk is gevolg te geven aan de vorderingen van de gerechtelijke overheden omdat de uitvoering ervan zou raken aan de administratieve toezichtsbevoegdheid, wordt de vorderende overheid daarvan door de commissaris-generaal onverwijld ingelicht. Tevens wordt in het jaarverslag een gemotiveerde verantwoording opgenomen voor dergelijke niet-uitvoerbare vorderingen. Deze bepaling ontslaat de ambtenaren van de Dienst Onderzoek niet van de verplichting de vorderingen uit te voeren.

#### AFDELING 2

##### Dienst Onderzoek

#### Artikel 10

De administratieve toezichtsbevoegdheid van het Comité bestaat uit :

- 1° de opsporing van onregelmatigheden, begaan hetzij door aangestelden hetzij door derden, naar aanleiding van de werking van de in artikel 3 vermelde instellingen ;
- 2° de uitoefening van het toezicht bij de toewijzing en de uitvoering van de overeenkomsten voor werken, leveringen en diensten die door de in artikel 3 vermelde instellingen worden gesloten dan wel rechtstreeks of onrechtstreeks gesubsidieerd ;
- 3° de uitoefening van het toezicht op de toekenning en de aanwending van de subsidies die rechtstreeks of onrechtstreeks door de in artikel 3 vermelde instellingen zijn verleend.

#### Artikel 11

De ambtenaren van de Dienst Onderzoek hebben als opdracht het opsporen van misdrijven, begaan naar aanleiding van de werking van de in artikel 3 vermelde instellingen.

Door hun benoeming in vast dienstverband bij de Dienst Onderzoek verkrijgen de ambtenaren van die dienst de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings en van de krijgsauditeur. Zij leggen de gerechtelijke eed af in handen van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van hun woonplaats. Hun vaststellingen worden opgenomen in processen-verbaal, die rechtsgeldig zijn tot inschrijving van valsheid.

#### Artikel 12

De ambtenaren van de Dienst Onderzoek staan, wat de uitoefening van de gerechtelijke controlebevoegdheid betreft, onder het toezicht en de leiding van de procureur-generaal bij het hof van beroep.

#### AFDELING 3

##### De administratieve onderzoeksbevoegdheden

#### Artikel 13

Elke burger en elke overheid bevoegd voor de in artikel 3 vermelde instellingen, kan de commissaris-generaal verzoeken een administratief onder-

zoek te gelasten betreffende onregelmatigheden begaan naar aanleiding van de werking van de in artikel 3 vermelde instellingen.

#### Artikel 14

Elke ambtenaar van de Dienst Onderzoek die bij de uitoefening van zijn ambt kennis krijgt van onregelmatigheden begaan naar aanleiding van de werking van de in artikel 3 vermelde instellingen, stelt een verslag op dat wordt overgemaakt aan de commissaris-generaal.

#### Artikel 15

Onverminderd artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, dient elke onregelmatigheid die aan het licht komt naar aanleiding van de werking van de in artikel 3 vermelde instellingen, onmiddellijk en met de meest moderne communicatiemiddelen te worden gemeld aan het Comité.

#### Artikel 16

De commissaris-generaal kan, ambtshalve of op basis van de informatie bedoeld in de artikelen 13 en 14, de Dienst Onderzoek gelasten over te gaan tot een onderzoek over de feiten waarvan het kennis heeft gekregen en die van die aard zijn een optreden van het Comité te rechtvaardigen. De commissaris-generaal neemt deze beslissing na advies van de hoofdcommissaris en richt daartoe een schriftelijk bevel tot uitvoering van een administratief onderzoek aan de hoofdcommissaris.

De commissaris-generaal beslist soeverein over de opportuniteit een bevel tot uitvoering van een administratief onderzoek te geven. Hij zal in dat verband geen enkele richtlijn van enige overheid krijgen. De commissaris-generaal licht de bevoegde overheid of de derde die om een administratief onderzoek heeft verzocht, in over het gevolg dat aan zijn verzoek werd gegeven.

Zo geen bevel tot onderzoek wordt gegeven, dient die beslissing met redenen te worden omkleed.

#### Artikel 17

Indien de verzoeker misdrijven aanklaagt die onder de gerechtelijke controlebevoegdheid vallen

van het Comité, dan wordt gehandeld zoals bepaald in artikel 28 van dit decreet.

#### Artikel 18

De hoofdcommissaris wijst een ambtenaar van de Dienst Onderzoek aan om het bevel tot uitvoering van het administratief onderzoek ten uitvoer te leggen.

Het door de commissaris-generaal gegeven bevel tot uitvoering van een administratief onderzoek geldt als bewijs van de regelmatigheid van de opdracht.

#### Artikel 19

De ambtenaren van de Dienst Onderzoek doen, waar ook, alle nuttige vaststellingen. Zij mogen zich door de diensten welke aan hun toezicht onderworpen zijn, alle voorwerpen, papieren of effecten doen overhandigen welke van enig belang zijn voor hun onderzoek. Zij mogen elke persoon ondervragen van wie het verhoor nuttig blijkt te zijn, zonder voorafgaande toestemming van de administratieve en/of hiërarchische overste(n).

Indien de commissaris-generaal het nuttig acht, kan hij een beroep doen op deskundigen.

#### Artikel 20

Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap meldt aan het Comité elke subsidie boven 2.000.000 frank die het voor de uitvoering van een aanneming van werken, leveringen of diensten verleent.

#### Artikel 21

De in artikel 3 vermelde instellingen bezorgen het Comité, op het ogenblik dat het bevel tot uitvoering wordt gegeven en voor elke aanneming van een bedrag van meer dan 3.000.000 frank :

1° een exemplaar van het bijzonder bestek of een kopie van de stukken die het vervangen ;

2° een kopie van het proces-verbaal inzake het openen van de inschrijvingen of offertes ;

3° een kopie van de goedgekeurde inschrijving of offerte, alsmede van de samenvattende opmeting of de inventaris die er bij hoort ;

4° een kopie van de aanvraag van het bevel tot uitvoering ;

5° de naam en het administratief adres van de leidinggevend ambtenaar en van de toezichters.

Op uitdrukkelijk verzoek van het Comité ontvangt het ook de kopie van de plannen, verrekeningen of andere stukken.

#### Artikel 22

De begunstigden van de subsidies bezorgen het Comité de stukken vermeld in artikel 21 op het ogenblik dat het bevel tot uitvoering wordt gegeven en zo de subsidie meer dan 2.000.000 frank bedraagt.

#### Artikel 23

Na afloop van elk administratief onderzoek wordt een verslag opgesteld. Het wordt door de commissaris-generaal gericht aan de overheid die bevoegd is voor de in artikel 3 vermelde instellingen. De commissaris-generaal kan ook beslissen dit verslag te sturen naar de toezichthoudende overheden van de in artikel 3 vermelde instellingen.

#### Artikel 24

De commissaris-generaal wordt door de bevoegde overheid binnen een termijn van drie maanden ingelicht over het gevolg dat aan zijn verslag werd gegeven.

#### Artikel 25

De commissaris-generaal kan beslissen dat het in artikel 23 bedoelde verslag wordt meegedeeld aan de persoon die om een onderzoek heeft verzocht, alsook aan de persoon op wie het betrekking heeft.

#### Artikel 26

Het in artikel 23 van dit decreet bedoelde verslag wordt door de commissaris-generaal ambtshalve meegedeeld aan de voorzitters van de assemblees die zijn betrokken bij de instellingen, verenigingen of instanties waarop het onderzoek betrekking had.

#### Artikel 27

Zo in de loop van een administratief onderzoek wordt vastgesteld dat misdrijven werden gepleegd die onder de gerechtelijke bevoegdheden van het Comité vallen, wordt gehandeld overeenkomstig artikel 28.

### AFDELING 4

#### De gerechtelijke onderzoeksbevoegdheden

#### Artikel 28

Zo het Comité kennis krijgt van misdrijven, wordt een proces-verbaal opgesteld.

De hoofdcommissaris licht de commissaris-generaal in over de processen-verbaal die werden opge maakt door de ambtenaren van de Dienst Onderzoek.

#### Artikel 29

De ambtenaren van de Dienst Onderzoek beschikken, voor de uitoefening van hun opdrachten van gerechtelijke politie, over alle bevoegdheden die het Wetboek van Strafvordering en de bijzondere wetten toekennen aan de officieren van gerechtelijke politie, hulpofficieren van de procureur des Konings.

#### Artikel 30

De commissaris-generaal kan beslissen dat er tijdens een administratief of een gerechtelijk onderzoek een tussentijds verslag wordt opgesteld om te worden bezorgd aan de voor de in artikel 3 vermelde instellingen bevoegde overheid, om die in staat

te stellen de nodige maatregelen te nemen om haar belangen of die van derden te vrijwaren.

Dat verslag kan slechts worden bezorgd mits de procureur-generaal daartoe zijn goedkeuring heeft gegeven. Die goedkeuring word verworven geacht wanneer deze niet reageert binnen een termijn van twee weken.

#### Artikel 31

De commissaris-generaal kan na afloop van een administratief of gerechtelijk onderzoek beslissen dat een verslag zal worden opgesteld en bezorgd aan de voor de in artikel 3 vermelde instellingen bevoegde overheid. Dat verslag kan enkel worden bezorgd mits de procureur-generaal daartoe zijn goedkeuring heeft gegeven, indien het een gerechtelijk onderzoek betreft.

### HOOFDSTUK IV

#### Diverse bepalingen

#### Artikel 32

Overeenkomstig artikel 9, 3°, stelt het Comité een jaarverslag op met betrekking tot de verrichte activiteiten, in voorkomend geval met aanbevelingen betreffende de werking van de openbare diensten die voorwerp hebben uitgemaakt van enig onderzoek.

#### Artikel 33

De leden van het Comité mogen geen ruchtbaarheid geven aan feiten waarvan zij kennis hebben gekregen in de uitoefening van hun opdracht, behoudens andersluidende bepalingen in dit decreet.

#### Artikel 34

Om een normale, onpartijdige en onafhankelijke werking van het Comité te waarborgen, worden jaarlijks voldoende kredieten ingeschreven op de begroting van het Vlaams Parlement.

#### Artikel 35

Ter aanvulling van de in dit decreet vervatte bepalingen, stelt de commissaris-generaal een huishoudelijk reglement op voor de werking van de diensten. Dat reglement wordt goedgekeurd door het Vlaams Parlement en bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Johan SAUWENS

Paul VAN GREMBERGEN

Etienne VAN VAERENBERGH

---